

se bode pod lastno zastavo proti Nemčiji in Avstro-Ogrski borila.

To poročilo je uradno in daje mnogo misliti. Dosljej smo vedeli le o tem, da je bila na Ruskem "česka brigada", obstoječa iz samih veleizdajalcev in dezertarjev, ki je v zmislu vseslovenske agitacije vodila boj proti lastni avstrijski domovini. V zadnjem času došla so privatna poročila, da so se taki vislični kandidati tudi na Italijanskem pojavili. No, zdaj so pa celo na Francoskem uresničili armado čeških veleizdajalcev... Fej! Človeka popade gnjus in stud. In to veleizdajalske lopove, te bandite, ki streljajo na svojo domovino, podpirajo in zagovarjajo tudi slovenski listi. "Stražna" in "Gospodar" sta navdušena zagovornika teh veleizdajalcev! Fej!

### Naše premirje z Rusijo.

Zaradi pomanjkanja prostora objavljamo šele danes besedilo sprave z Rusijo, ki se tiče premirja:

K. B. Dunaj, 17. decembra. Dne 15. v Brestu-Litovskem sklenjeno in podpisano premirje med vrhovnimi armadnimi vodstvi Avstro-Ogrske, Nemčije, Bolgarske in Turčije na eni strani ter Rusije na drugi strani, ima tole besedilo:

Med pooblaščenimi zastopniki vrhovnih armadnih vodstev Avstro-Ogrske, Nemčije, Bolgarske in Turčije na eni strani in Rusije na drugi strani se sklene v dosego trajnega za vse dele častnega miru tole premirje:

I. Premirje se prične dne 17. decembra 1917 ob 12. opoldne. Pogodbo sklepajoče stranke so upravičene odpovedati premirje 21. dan s sedemdnevnim rokom. Če se to ne zgodi, traja premirje avtomatično tako dolgo, da je ena izmed strank z sedemdnevnim rokom odpove.

II. Premirje se razteza na vse bojne sile na kopnem in v zraku in pri imenovanih državah fronte na kopnem med Črnim in Vzhodnim morjem. Istočasno nastopi premirje tudi na rusko-turških bojiščih v Aziji. Pogodbo sklepajoče stranke se zavežejo, da ne bodo med premirjem ojačevale stevala na imenovanih frontah in na otokih Moonsunda se nahajajočih skupin čet tudi glede njih razporedbe in etata in da ne bodo izvršile na teh frontah nobenih pregrupacij v pripravo kake ofenzive. Nadalje se zavežejo pogodbo sklepajoče stranke, da ne bodo do 14. januarja 1918 izvršile s fronte med Črnim morjem in Vzhodnim morjem nobenih premikanj čet z operativnim namenom, izvzeiši, ako se to premikanje v trenutku, ko se premirje podpiše, že uvaja. Nadalje se zavežejo pogodbo sklepajoči, da ne bodo v pristaniščih Vzhodnega morja vzhodno od 15° širine vzhodno od Greenwicha in v pristaniščih Črnega morja za časa premirja zbirati nikakršnih čet.

III. Kot demarkacijske črte na evropski fronti veljajo obojestranske nasprodnje ovire lastnih pozicij. Prekoračiti se smejo te črte samo pod pogoji navedenimi pod številko 4. Tam, kjer ni strnjениh pozicij, velja kot demarkacijska črta prema potegnjena med najsprednjimi zasedenimi točkami. Prostor med obema črtama, velja za nevtralen. Enako so nevtralne reke, sposobne za plovbo, ki ločijo obojestranske pozicije. Po njih se ne sme voziti razun, če gre po obojestranskem sporazumu za trgovske plovnice. V osekilih, kjer leže pozicije daleč narazen, je čimprej določiti s strani premirnih komisij (št. 7) demarkacijske črte in jih označiti. Na rusko-turških bojiščih v Aziji določita obojestranska vrhovna poveljnika demarkacijske črte ter promet preko teh po skupnem dogovoru (št. 4.).

Da se razvije in utrdi prijateljski odnosaj med narodi pogodbo sklepajočih strank, se dovoljuje organizirano občevanje čet pod temi-le pogoji:

1. Občevanje je dovoljeno za parlamentarce, za članе premirne komisije (št. 7) in njihovih namestnike. Vsi ti morajo imeti za to izkaze najmanj kakega kornega poveljnika, oziroma kornega komiteja.

2. V vsakem odseku kake ruske divizije

se more izvršiti na nekako 2 do 3 točkah organizirano občevanje. Zato je treba sporazumno med si nasproti stoječimi divizijami urediti občevalne točke v nevtralnem pasu med demarkacijskimi črtami in jih označiti z belimi zastavami. Občevanje je dovoljeno samo po dnevu od solčnega vzhoda do solčnega zahoda. V teh občevalnih krajih se sme muditi istočasno največ po 25 pripadnikov vsake stranke brez orožja. Dovoljena je izmena vesti in časopisov. Odprta pisma se smejo oddati v nadaljno pošiljanje. Dovoljena je prodaja in izmena blaga za dnevno potrebo v teh občevalnicah.

3. Pokopavanje padlih v nevtralnem pasu je dovoljeno. Natančnejše določbe sklenejo vsakokrat obojestranski divizijski ali višji službeni poveljniki.

4. Glede povratka odpuščenih pripadnikov kake vojske ene izmed držav, ki imajo domovino onstran demarkacijske črte druge dežele, se more odločiti še le pri mirovnihi pogojanjih. Sem spadajo tudi pripadniki poljskih čet.

5. Vse osebe, ki prekoračijo proti zgoraj navedenim določbam 1.—4. demarkacijske črte nasprotne stranke, se bodo prijele ter se vrnejo šele po sklepu miru ali pa ko se premirje prekličie. Pogodbo sklepajoče stranke se zavežejo, da bodo podučile svoje čete s strogimi povelji in podrobnim podukom, da se drže pogojev občevanja in da poznajo posledice prekoračenja teh določb.

5. Glede vojne na morju se določa tole:

1. Premirje velja za vse Črno in Vzhodno morje, vzhodno od 15° vzhodno od Greenwicha in sicer na vse tam se nahajajoče bojne sile na morju in v zraku. Glede vprašanja premirje v Belem morju in v ruskih obrežnih vodah Severnega ledenega morja se bodo sklenile od nemškega in ruskega pomorskega vojnega vodstva v obojestranskem sporazumu posebne določbe. Kolikor možno, naj že sedaj prenehajo medsebojni napadi na trgovske in vojne ladje v teh vodah. V ono posebno pogodbo naj se sprejmejo tudi določbe, da se po možnosti prepreči, da bi se pomorske vojne sile pogodbo sklepajočih strank na drugih morjih bojevale druga z drugo.

2. Napadi z morja sem in v zraku na pristanišča in obali drugih pogodbo sklepajočih strank bodo na vseh morjih z obeh strani prenehali. Tudi je prepovedano pristajanje v pristaniščih in obalih zasedenih od ene stranke s strani pomorskih sil druge stranke.

3. Polet preko pristanišč in obali druge pogodbo sklepajoče stranke ter preko demarkacijskih črt je na vseh morjih prepovedan.

4. Demarkacijske črte potekajo tako: a) v Črnem morju od morskega svetilnika Olince (izliv Donave rokav Sv. Jurja) do rta Ieros (Trapezunt). b) v Vzhodnem morju od otoka Rogö preko zapadne obali Wormsa v Boixcaier in od tam na Swenska Högar. Natančnejša določba črte med Wormsom in Boixcaierjem se prepušča premirni komisiji v Vzhodnem morju (7., 1.) z določbo, da se omogoči ruskim pomorskim vojnim silam v vsakem vremenu in tudi če leži led na morju, voznja v Alandsko morje. Ruske pomorske vojne sile ne bodo prekoračile demarkacijske črte proti jugu, pomorske vojne sile zavezniških držav pa ne proti severu. Ruska vlada prevzame jamstvo, da bodo pomorske vojne sile entente, ki so se nahajale začetkom premirja severno od demarkacijske črte ali ki bodo pozneje dospele tja, ravno tako nastopale kakor ruske vojne sile.

5. Trgovina in trgovska plovba v pomorskih pokrajinah, označenih pod št. 1., 1. št. je prosta. Določanje pogojev za trgovino kakor objava nevarnosti proste poti za trgovske ladje se prepušča premirnim komisijam v Črnem morju in v Vzhodnem morju (št. VII., 1., 7.).

6. Pogodbo sklepajoče stranke se zavežejo, da ne bodo med premirjem v Črnem in Vzhodnem morju ne delale nikakoršnih priprav za napadne operacije na morju.

VI. Da se preprečijo nemiri in nezgode na fronti, se ne smejo vsiti vaje z infanterijskim učinkovanjem bližje, kakor 5 km, z

artiljerijskim učinkovanjem bližje kakor 15 km za frontama. Minska vojna na kopnem se popolnoma ustavi. Bojne sile v zraku in privezniki baloni se morajo držati v 10 km širokem zračnem pasu za lastno demarkacijsko črto. Dela pri pozicijah za najsprednjimi žičnimi ovirami so dovoljena, ne pa taka, ki morejo služiti za pripravo napadov.

VII. S početkom pogajanj za premirje se spostanejo tele premirne komisije (zastopniki vsakega odgovarjajočega odseka fronte udeležene države), katerim je predložiti vsa vojaška vprašanja glede izvedbe pogojev premirja v zadevnih območjih:

1. Riga za Vzhodno morje;
2. Dvinsk za fronto od Vzhodnega morja do Disne;
3. Brest Litovsk za fronto od Disne do Pripjata;
4. Berdičev za fronto od Pripjata do Dnjestra;
5. Kolosvar in
6. Focsani za fronto od Dnjestra do Črnega morja. Mejo med obema komisijama 5. in 6. določata ti dve komisiji v medsebojnem sporazumu.
7. Odesa za Črno morje.

Tem komisijam se dajo na razpolago neposredna, nekontrolirana dalekopisna (brezžična vodstva) do domovinskih dežel njihov članov. Napeljave se izvrše v lastni deželi do srede med demarkacijskima črtama od zadnjih armadnih vodstev.

Tudi na rusko-turških bojiščih v Aziji se bodo ustanovile take komisije v sporazumu med obema vrhovnima armadnima poveljniki.

VIII. Te pogodbe o premirju razveljavljajo pogodbo o mirovanju orožja z dne 3. decembra 1917 in vse dogovore glede mirovanja orožja ali premirja.

IX. Pogodbo sklepajoče stranke bodo vstopile neposredno po podpisanju te pogodbe o premirju v mirovna pogajanja.

X. Izhajajoč od načela svobode, neodvisnosti in teritorialne nedotakljivosti nevtralne perzijske države, sta turško in rusko vrhovno armadno vodstvo pripravljeno odklicati svoje čete iz Perzije. Stopila bosta čimprej v stisk s perzijsko vlado, da uredita podrobnosti glede odpoklicanja čet in zagotovitve korakov, ki so po teh načelih še sicer potrebni.

XI. Vsaka pogodbenas tranka dobi en izvod tega dogovora v nemškem in ruskem jeziku, ki jo podpisajo pooblaščenimi zastopniki.

### Razno.

Srečo, zdravje, veselje

## v novem letu 1918

želita

vsem cenjenim prijateljem in odjemalcem uredništvo in upravnitvo „Štajerca“.

### Štajerci!

Leto se približuje zopet svojemu koncu in treba je izpregovoriti par besed, ki se tičejo naših prijateljev ter našega lista.

Ali nam je treba naglašati, da je „Štajerc“ tudi v preteklem letu svojo dolžnost v polni meri izvršil? Mislimo, da je to nepotrebno! Kajti vsakdo ve, da je „Štajerc“ — kakor vedno preje, tako tudi med vojno — svojo dolžnost izpolnjeval kot glasilo avstrijsko mislečega, poštenega slovenskega ljudstva na Štajerskem in Koroškem. Svoje domovine nismo nikdar zatajili, proti njej nismo nikdar nastopali, — branili smo jo proti vsem napadom in naj so prišli ti napadi od katere koli strani. Napram ljudstvu pa smo istotako izpolnjevali svojo dolžnost kot zastopniki kmetov, obrtnikov in delavcev. Nam se ni šlo nikdar za osebno čast, nikdar za podlo gonjo enega stanu proti drugemu; mi smo delovali vedno le za splošno gospodarsko izboljšanje, za vsem koristno delo. Vemo, da

so nam naši strupeni nasprotniki, ki so obenem sovražniki enotne, mogočne Avstrije, sovražniki neraztrgane štajerske in koroške dežele, z vsemi mogočimi sredstvi skušali odvzeti ugled med preprostim ljudstvom. Saj se je vendar zborbalo priznice in šole za boj proti „Štajercu“.

Ali v vojni je ljudstvo izpoznalo, da je vsa ta hujškarija napačna in škodljiva. Ljudstvo je natančno razumelo, da smo imeli s svojo patrijotično zahtevo po enotni, neraztrgani Avstriji prav. In ljudstvo se je vsled tega z veliko ljubeznijo odklenilo našega „Štajerca“, mu izkazalo zvestobo.

Tekom vojne je naš list vsled tega krasno napredoval, čeprav so težave za izhajanje časopisov vedno večje. Treba pa je, da ne ponehamo z delom za „Štajerca“. Treba je, da ravno sedaj, ko se skuša v naših krajih avstrijsko misel na tla pobiti, z vsemi sredstvi za „Štajerca“ delujemo...

Prijatelji na Štajerskem! Zdaj ob novem letu je pravi čas za delo v prid našemu listu. Za sovražne, protiavstrijske liste deluje danes cela armada hujškačev in priganjačev. Mi tega nimamo. Za nas delujejo le tisti, ki so prepričani o potrebi in o poštenosti našega ljudskega podjetja. Vi, prijatelji in odjemalci, vi edino ste poklicani, razširjevati „Štajerca“.

Zato pa vas ob začetku novega leta prosimo: delujte neustrašeno za „Štajerca“, pridobivajte mu novih naročnikov in prijateljev. Vstvarili si bomo s tem orožje za nadaljne boje!

**Darilo.** Poroča se nam: Za ptujsko c. kr. rezervno bolnišnico so zbrali iz Svetinjske fare večjo množino jaboljčnice: gospa majorja Ludvika Janžek iz Bebrovnika, gospa gostilničarka Ana Zavratnik iz Svetinja, gg. Alojz Škerjanc in Tomaž Novak iz Mihalovca, ter g. Jožef Miška iz Bebrovnika. V imenu ranjenih vojakov najlepša zahvala vsem darovalcem!

## Bratje Koroški!

Z novim letom hočemo izpregovoriti par besed, — kajti ravno vi koroški prebivalci ste nam in našem listu ohranili vedno zvestobo.

Koroški! V vaši blagoslovljeni krasni deželici, ki jo je Bog pač v svoji najboljši volji vstvaril, ki ima gore s sinjim jutranjim solncem, doline polne planjav in plodovitih njiv, jezera, podobna očesu angelja, ljudi, ki znajo delati in moliti, ki jim je pa večna usoda tudi podelila bogastvo veselega, iz zlate duše prihajajočega petja, — v tej brezprimeri, krasni deželici ste živeli in delali in peli. Skoraj zavidali smo vam mi drugi vašo srečo!

Pa prišla je vojna z najgršim vseh sovražnikom, z Italijanom, z oholim izdajalcem, ki se je delal vašega prijatelja, kadar je podiral prekrasne vaše koroške gozdove, kadar je koval sovražni denar iz vaše koroške poštenosti... Prišla je vojna in prvi navali so zadeli vaše kraje, vašo zemljo! Vašo ljubljeno, krasno koroško zemljo! Mlečozobi koroški fantič in sivolasi kmetje so takrat v neskončnih težavah branili domovino. V zlato knjigo zgodovine so zapisani ti junaki in pred grobovi padlih Korošcev potegnili bode tudi najstrastnejši sovražnik svoj klobuk, — kajti tukaj je krvavelo pošteno ljudstvo za svojo domovino in za rodno svojo grudo, za zemljo svoje matere...

Zemlja koroška je danes sovražnika prosta! Razvaline koroških krajev, ki so jih Italijani iz fanatične strasti vpepelili in razstrelili, nam ne bodo zabranile pota v srce Italije! Koroška je svobodna, je prosta! Naša, avstrijska je ta prekrasna deželica! In naša in avstrijska bode tudi v bodočnosti ostala.

Najmočnejši izraz domovinske ljubezni je pokazalo to veselo, prepevajoče koroško ljudstvo v tej svetovni vojni. To solnčnato dejstvo ne morejo otemniti gotove megle. Pravega Korošca ni bilo med domovinskimi izdajalci! Kar so posamezni „vseslovanski“ ali pa „jugoslovanski“ hujškači storili, to nima ničesar s čistim koroškim srcem opra-

viti. Deloma je za te ljudi že prišel obračun, — deloma pa še pride! Koroški ščit pa je ostal jasen, koroška zastava pa je ostala neomadeževana.

Pa tudi v bodočnosti bode tako!

Koroški! V tej vojni ste izpoznali svoje sovražnike, svoje prijatelje. Naš list, naš zvesto avstrijski „Štajerc“ je bil vedno na vaši strani, — vedno je branil pravice in zahteve koroškega ljudstva. Zato je danes tudi tako priljubljen v koroški deželi. Delujte pa tudi vi pošteni avstrijsko misleči Koroški za naš list! Vsakdo naj bode naročnik, vsakdo naj razširja in priporoča „Štajerca“, vsakdo naj zahteva v vseh prodajalnah, gostilnah in kavarnah naš list. Kajti le na ta način bomo zamogli brezobzirno svojo pošteno pot nadaljevati.

Vsak slovenski Korošec mora biti naročnik „Štajerca“, kajti vsi smo za našo ljubljeno Avstrijo!

\* \* \*

## Vojni pomožni zaklad c. kr. namestništva.

Ko je koncem julija 1914 izbruhnila vojska, je priredilo namestništvo takoj zbirko za podporo svojcev vpoklicanih. Iz njenih bogatih doneskov in iz predkazov v ministerstvu za notranje zadeve ustanovljenega vojnega pomožnega urada se je ustanovil vojni pomožni zaklad c. kr. namestništva. Upravištvo tega zaklada je prevzelo pri izbruhu vojne ustanovljeno središče pomožnih akcij pri c. kr. namestniškem predsedstvu. Pri istem so delovale izključno prostovoljne pomožne moči do avgusta 1916 pod častnoslužb. vodstvom. Poleg osrednjih zbirsk so se ustanovile take tudi v posameznih političnih okrajih in njihovi doneski so se porabili kot okrajni pomožni zakladi izključno le v posameznih okrajih. Na razpolago se sedaj obračuni deželnega pomožnega zaklada in okrajnih pomožnih zakladov do vstevši 30. junija 1917, ki nudijo poučno sliko v takem delovanju. Tako znaša svota vseh dohodkov pri deželnem pomožnem zakladu 598.664 K 66 v, svota izdatkov 519.604 K 20 v; pri okrajnih pomožnih zakladih, ki obstojajo v pomameznih okrajnih glavarstvih in v mestih s samopravo znaša svota dohodkov 656.702 K 3 v, svota izdatkov po odbitku posebnih odmemb 249.101 K 31 v. Deželni pomožni zaklad je dobil od vojnega pomožnega urada c. kr. ministerstva za notranje zadeve do 30. junija 1917 skupaj 220.000 K; ta svota je že v gori navedenem številu dohodkov vračunjena. Današnje povzamemo le nekatere podatke iz obračuna deželnega pomožnega zaklada ki morejo predočiti mnogotranost dela. Posameznih podpor se je izplačalo 124.167 K 71 v; pripomoči (subvenciji) za druge vojne dobrodelne vredbe kakor okrajne pomožne zaklade, zimsko oskrbo za vojske na bojišču, za vse polje mladinskega skrbstva itd. v celem 183.682 K 22 v, končno 103.240 predujemov za vojna oskrbna podjetja, ki so že vrnjeni. Zaklad so obremenile, ako tudi deloma le začasno, predujemi na državne vzdrževalne prispevke, takih je bilo do 30. junija 1917 izplačanih 73.943 K 3 v. Izdaja vojnih črevljev z lesenimi podplati, katera se je začela ob novem letu 1917, je zahtevala doselej 9485 K 50 v. po računih, ki so bili rešeni do 30. junija, se je izdalo do tedaj 622 strankam 1156 parov črevljev in 49 parov lesenih sandal. Nasproti tem velikim postojankam so obratni stroški zaklada mnogo manjši, kar je jako razveseljivo; posebni stroški znašajo v treh letih 1712 K, stvarni 904 K 97 v letih 1914 in 1915 je izdal zaklad celo leto 6 kron osebnih obratnih stroškov. Od tedaj nastalo gotovo zelo majhno zvišanje je razlagati iz nujne potrebe plačanih moči. Do 30. junija je vojni pomožni zaklad namestništva dal v celem 8643 osebam ali podporo ali predujeme; vendar podaje to število le približen pregled o delu, ki ga je obvladati, ker se more računati na dejansko obdarjeno osebo dve poizvedujoči ali poprašujoči stranki; tako je bilo pri osrednjem mestu odpravljenih okrog 26.000 oseb. Seznamek kart prosilcev šteje do konca junija 1917 okroglo 6090 osnovnih števil. Po-

izvedovanja o deloma ustmenih, deloma pisanih vloženih prošnjah za podporo je oskrboval za mesto Gradec v večini slučajev „Verein für Armenpflege und Kinderfürsorge“ (Društvo za oskrbo revnih in otroško skrbstvo) v posebno hvalevredni pripravljenosti pomoči; sicer se je to poverilo okrajnim ali občinskim oblastvom orožniškim postajam ali krajevnim dobrodelnim napravam. Posebno zelo so zahajali k vojnemu pomožnemu uradu krogi graškega prebivalstva, ako ravno je skrbel za te vojni pomožni zaklad županskega urada. Od gori imenovane svote posameznih podpor odpadeta dobri dve tretjini, torej okoli 80.000 kron na mesto Gradec, znesek, ki more veljati kar naravnost kot dodatek deželnega pomožnega zaklada vojnemu pomožnemu zakladu županskega urada. Ne glede na zadnje zvišanje državnih vzdrževalnih po zakonu z dne 25. julija 1917 se zahteve, ki so se stavile zakladu, niso ne le zmanjšale, ampak celo zvišale, dokaz draginje in stiske takih krogov prebivalstva, ki trpijo vsled vojne sami ob sebi pomanjkanje, ne da bi nastopili svoji vojaško službo. Ker je nepričakovano nastopil slab letni čas, dohajajo številne prošnje za vojne črevlje z lesenimi podplati in je treba delo in delovanje zaklada vedno močnejše in obširnejše izpolniti.

**Otvoritev avstro-ogrske soške razstave v Berlinu.** Te dni je bila otvorjena v kraljevski akademiji znanosti soška razstava. Otvoril jo je poslanik princ Hohenlohe. Razstava ima namen, po domačih slikarjih napravljene slike pokraj in ob Soči in vojskovodij pokazati nemškemu narodu in jih tako seznaniti z groznim soškim bojiščem. Kakor znano, so Nemci v Berlinu prevzeli pokroviteljstvo za zopetno zgradbo od Italijanov opustošene Gorice. V ta namen se je tudi že prav mnogo denarja zbralo. To človekoljubno nastopanje poštenih naših nemških zaveznikov seveda med gotovimi zagriženimi „vseslovanskimi“ krogi ni našlo odmeva. Nasprotno, ti ljudje, ki so sicer doslej vedno le za svoj žep delovali, se celo razburjajo nad nemško radodarnostjo... Kaj vse stori politična hujškarija!

„Slovski Gospodar“ se v zadnji številki togoti nad dejstvom, da se je večina občinskih predstojnikov iz ptujskega okraja na sestanku predzadnje nedelje izjavila proti raztrganju Avstrije in Štajerske ter proti t. zv. „jugoslovanski deklaraciji.“ Kar se tiče stvari same, nismo prav nič razburjeni nad „Gospodarjevo“ jezo; kajti ta izbruh jeze smo pričakovali. „Slov. Gospodar“ dela tako, kakor da bi mi zlorabljali okrajni odbor v politične namene. In to laž je treba pibiti! V prvi vrsti naglašamo prav jasno in očitno, da bi imel okrajni zastop vsekakor pravico, izjaviti se zoper tisto prismojeno „deklaracijo“, proti kateri sta se m. dr. tudi katoliški nadškof dr. Stadler in slovensko-klerikalni deželni glavar na Kranjskem dr. Sušteršič izjavila. Ako agitira danes v vsaki zakotni vasi ta ali oni duhovniški ali civilni hujškač za raztrganje Avstrije, potem bode smel okrajni odbor ptujski pač tudi izraziti svojo patrijotično ljubezen do nerazrušljive domovine! Drugič pa so imeli v Ptujju zbrani občinski predstojniki popolnoma prosto roko. „Gospodar“ dela tako, kakor da bi bili občinski predstojniki strahopetni zajci ali pa figa-vožje. Na zborovanju se ni nobenega predstojnika sililo, vsakdo je po svojem sreč glasoval! In častobčinski predstojnikom, da so ednoglasno vzdignili roke za nerazrušljivo Avstrijo! Vsi, prav vsi so za predlagane sklepe glasovali. Tudi tisti posamezni občinski predstojnik iz ptujske okolice, ki se je potem zmuznil skozi vrata, da ne bi pole podpisal. „Gospodar“ ima presneto slabo mnenje o slovenskih občinskih predstojnikih, ako jih smatra za strahopetneže. Ne, ti vožje, ki vživajo v svoji občini zaupanje volilcev, imajo dovolj poguma, da vkljub vsej srbofilski hujškariji naglašajo svoje avstrijsko prepričanje. Sicer pa povemo „Gospodarju“ še nekaj; njegov podpihovalec ga je strupeno nalagal. Okrajni odbor pri tem zborovanju sploh ni imel ničesar opraviti. Zastopan ni bil noben okrajni od-

bornik, zborovanje se ni vršilo v uradni sobi okrajnega zastopnika, govoril ni noben član okrajnega odbora. Župani so ednostavno sami izjavili svoje pošteno avstrijsko prepričanje. „Gospodar“ pa hujška zdaj občinske predstojnike nato, da naj skličejo odboroveseje in naj se za „jugoslovansko deklaracijo“ izjavijo. „Gospodar“ hoče torej, da bi občinski predstojniki svojo besedo prelomili. Prav klerikalno poštenje! Vsakemu takemu županu, ki svojo besedo na komando tega ali onega političnega popa prelomi, bi se moralo v obraz pljuniti, ker to ne bi bil mož. Sicer pa svetujemo „Gospodarju“, da naj raje poneha s to gonjo, kajti ljudstvo na Spodnjem Štajerskem se je že docela naveličalo veleizdajalske „jugoslovanske“ agitacije, ljudstvo hoče mir pred srbskimi nasprotniki miru, ljudstvo hoče biti pripravljeno na gospodarsko delo. Tako stoji stvar!

**Ravnilne cene za srednje vino.** Poroča se nam: Centralna komisija za pregledovanje cen je doslej za posamezne kronovine določene ravnilne cene za srednje vino razveljavila in za vso Avstrijo nove ravnilne cene določila. Te znašajo za srednja vina avstrijskega ali ogrskega vira v iztoču po gostilničarju: za en liter vina iz soda, belega, 4 K 60 h, rdečega 4 K 80 h; steklenica po 1/2 litra: za vživanje v gostilniškem prostoru: belo vino 5 K 80 h, rdečega 5 K 90 h, za oddajo preko ulice (v mali kupčiji) belo 5 K, rdeče 5 K 10 h: v iztoču pri proizvajevalcu (bušenšank) za liter 3 K 20 h.

**Verižna kupčija s platnom.** Iz Budimpešte se poroča: Centrali za bombaževino je došlo naznanilo, da sta budimpeštovska veletržca s platnom Stein in Kraus poskrila velike množine platnenega blaga. Pri hišni preiskavi se je našlo 253 kosov barhanta. Preiskava je dognala, da se je s tem blagom po posredovanju rumunskih trgovcev Wechsler in Schneider ter raznih enakih brezvestnih oseb izvrševala velikanska verižna kupčija. Policija je zaplenila nadalje še 20 kišt drugega blaga. — Stara pesen: nekateri so bosni in nagi in morajo imeti patrijotično srce, drugi pa skrivajo kot podli oderuhi blago in skrbijo za svoj nenasični žep, potem pa se jih imenuje še za dvorne svetnike in se jim pripenja zlate križce na njih sleparska prsa.

**Svinja za dve cigareti.** „Grazer Tagblatt“ poroča g. lajtnar Eduard Bečvar črnovojn. inf. reg. št. 1 iz bojišča, da je eno mastno svinjo, ki je tehtala 208 kil, od nekega italijanskega kmeta za dve cigareti kupil. Pri nas so svinje pač malo dražje, čeprav so tudi tukaj cigarete prave dragocenosti.

**Smrtna železniška nezgoda.** Dne 16. t. m. ob 5. uri zjutraj bil je v Ljubljani nadkonduktor Anton Salomon iz Maribora od nekega vlaka povožen in je obležal mrtev na lici mesta.

## Začetek mirovnih pogajanj z Rusijo.

Prvi korak za dosego miru je storjen; v Brest-Litovskem so se pričela mirovna pogajanja med zastopniki Rusije na eni in zastopniki Avstro-Ogrske, Nemčije, Bolgarske ter Turčije na drugi strani. O pogajanjih se budejo izdajala uradna poročila, ki jih bomo primerno objavljali. V naslednjem podamo prvo poročilo:

K. B. Brest Litovsk, 22. decembra. Danes ob 4. popoldne so se v Brestu Litovskem na svečan način pričela mirovna pogajanja. Feldmaršal princ Leopold Bavarski je povabil prvega turškega zastopnika, Nj. Visokost Ibrahim Hakki paša, da naj kot starostni predsednik prevzame predsestvo. Hakki paša, ki je zasedel predsedniško mesto, je otvoril pogajanje z željo, da bi ugodno potekla. Predlagal je, da naj prevzame državni tajnik dr. v. Kühlmann kot prvi predsedstvo pri pogajanjih ter je bil ta predlog z vseh strani soglasno sprejet. Državni tajnik dr. v. Kühlmann je prevzel predsestvo ter je zbrane zastopnike nagovoril z govorom, v katerem je dal izraza

želji, da bi se obnovilo stanje miru in prijateljstva med Rusijo in tu zastopanimi državami. Predvsem gre za to, da se določijo najvažnejši temelji in pogoji, na katerih bi bilo mogoče kar najhitreje obnoviti mirovne in prijateljske sosedne odnose, zlasti na kulturnem in gospodarskem polju. Pogajanja bo napolnil duh spravljive človekoljubnosti in medsebojnega spoštovanja. Na eni strani se bo pri pogajanjih ozirali na historično dano in na historično nastalo, na drugi strani pa se bodo morala pogajanja gibati tudi v onih novih in velikih vodilnih mislih, na katerih podlagi so se sestali tu zbrani. Državni tajnik dr. v. Kühlmann je končal z željo, da naj se dela hitro in uspešno nadaljujejo. V smislu predloga predsednika je bilo nato sklenjeno: Vprašanja, etikete in razvrstitve se bodo rešila po alfabetični listi zastopanih držav; v predsedovanju plenarnim sejam se vrste prvi pooblaščenici vseh petih držav; kot jezik za pogajanja je dopusten nemški, bolgarski, ruski, turški in francoski jezik; uradna poročila o sejah se skupno izdelajo. Na poziv predsednika je nato razvil prvi ruski zastopnik v daljšem govoru temelje ruskega mirovnega programa, ki se v splošnem krijejo z znanimi sklepi delavskega in vojaškega sovjeta in vsesrskega kmetijskega zbora. Zastopniki vseh starih zavezniških držav so izjavili, da so pripravljene, pričeti z razmotrivanjem ruskih izjav.

Prva seja je že dokazala, da imamo mi in naši zvesti zavezniki resno voljo, skleniti stalni mir, čeprav so zinogovalci na vseh frontah in bi zamogli mirovne pogoje ednostavno diktirati. Ali mi nočemo nasilja, — svobodo, ki jo za nas zahtevamo, želimo in privoščimo i drugim! Bog daj, da bi začetek mirovnih pogajanj v Brest-Litovskem bil obenem začetek splošnih mirovnih pogajanj.

## Gospodarske.

### Šotina stelja kot nadomestilo stelje.

Deželno mesto za krmilo za Štajersko, oddelek za seno in slamo, se je za olajšanje stiske za stelje potrudil dobiti kot nadomestilo šotino steljo ozir. šotine smeti in se mu je posrečilo dobiti za skromno množino uvoznovo dovoljenje v Avstrijo. Interesanti, posebno večji kmetijski obrati, mesta, industrijska podjetja itd. se vabijo, da naznanijo svojo potrebo šotine stelje ozir. šotinih smeti nemudoma pisмено deželnemu mestu za krmilo za Štajersko, oddelek za seno in slamo v Eggenbergu pri Gradcu, Eggenbergerallee 20. Izven Gradca se na drobno ne prodaja, ampak se oddajajo samo celi vagonski nakladi. Zatorej se priporoča posestnikom, ki potrebujejo samo male množine, da jih skupno dobivajo po občinskih predstojništvih in kmetijskih združenjih. Nadrobna prodaja v Gradcu samem se vrši za seno in slamo v klavnem dvorišču Gradec-Karlau. Množin, ki se odkazuje vsakokrat porabnikom, ni smatrati za dodatek k odmerku slamnate stelje ampak se vračunijo v odmek. Cena šotne stelje ozir. šotnega drobirja znaša približno 24 kron za 100 kilogramov. O vrednosti šotne stelje kot stelje kakor tudi kot gnoj so se že lani izdali različni razglasi. Vsi oni posestniki, ki so rabili šotno steljo, so se izrazili zelo pohvalno.

## Viničar

s 3 do 4 delavskimi močmi se sprejme takoj ali s 1. februarjem 1918. Vprašanja na gospo Marie Machatsch, Dienstvermittlung, Pettau, Sarnitzgasse. 629



**Posestvo** srednje velikosti želim vzeti v najem. Naslov na Johann Wesenjok, Maria-Neustift pri Ptujju. 630

**Zahtevajte** povsod  
**„Štajerca“**

## Razširjajte „ŠTAJERCA“

ki je edini slovensko-pisani strogo avstrijski list! Pošiljajte „Štajerca“ na fronto, ker naši vojaki želijo vesti iz domovine. Zahtevajte „Štajerca“ v gostilnah, kavarnah, pri trgovcih in v tobakarnah. Povejte prijateljem in znancem, da je hujškarija proti „Štajercu“ laž! Vsi na delo za naš list! Novi časi so pričeli za Avstrijo — bodimo složni! Delujmo za „Štajerca“!

Kdor hoče svoje posestvo ali obrt na Dunaju ali provinci hitro in diskretno prodati, naj se obrne na Handelsverkehrszeitung „HAVEG“, Wien, I. Giselstrasse 5, telefon interurban 8275, 159 in naj zahteva v svrhu oglada ter informacije brezplačni obisk našega strokovnega uradnika.

**Inzerati**

**„Štajerca“**

imajo vsled velike razširjenosti najboljši uspeh.

Sprejemajo se:

v Ptujju pri upravi lista;

v Celju pri gosp. Fritz Rasch;

v Mariboru pri g. Rud. Gaisser.

\*Štajerc\* posreduje nakupe in prodaje posestev, hiš, blaga, posreduje službe vsake vrste itd. Inzerati v „Štajercu“ se sprejemajo v slovenskem, nemškem ali obeh jezikih.

**„Asanol“**

ma presenljiv uspeh pri pokončevanju žoharjev (zakon. varovan) škurkov, mavelj itd. 1 zavojček stane 1 krono.

**„Št. Valentinov redilni prašek za prašiče“**

je edino uspešen pri prevabi krme, zaraditega izredno redi meso in toščo. 1 zavoj stane 1 krono. Naroča se pri Josip Berdajs, Ljubljana, Zelarška ulica 18. Po pošti se pošilja najmanj 6 zavojčkov.

**GOZD!**

20 oralov mladega gozda in takega za podirati v Kosmincih, občina Žetale pri Rogatcu, se takoj po parcelah prodaja. Naslov v upravnishtvu „Štajerca“.

628

Največji šlager!

**20 vinarjev stane 1 kilo perila**

snežno belo prati, brez težave in garantirano brez škode samo z

„Tow-Tow“ prima pralna pasta in univerzalno čistilno sredstvo. S „Tow-Tow“ pasto se pere perilo, čisti vsako posodo in riblje tla itd. brez vsacega dodatka mila, sode ali luža.

„Tow-Tow“ sam je rabljiv.

„Tow-Tow“ je skoraj splošno rabljeno, že populerno pralno in čistilno sredstvo, ker je najboljše in najceneje. Manjkati torej ne sme v nobeni domačiji, bolnišnici, sirotišnici, hotelu, sanatoriju, restavrantu, konzumnemu društvu itd.

„Tow-Tow“ je kemična sestava brez masti, ilovice in klorapna. „Tow-Tow“ konkurira z vsemi drugimi posameznimi nadomestnimi pralnimi sredstvi, ne v ceni, marveč v nedosežni in neprekosni čistilni sili sami. Ena poštna kišta

„Tow-Tow“ od 5 kil (brutto) za K 20— zadostuje popolnoma, da okroglo 70 do 80 kil perila snežno belo izpere. Ena kišta od 10 kil „Tow-Tow“ za K 37— za okroglo 150—160 kil in ena kišta od 20 kil „Tow-Tow“ za K 70— za 300—350 kil.

Oddaja se prosto vožnje in kište, po povzetju. Napreprodajalci dobivajo primerni rabat. Pridni provizijski zastopniki se povsod iščejo! Pišite še danes na fabriko „Tow-Tow“ Fabrik Marton Rubinstein & Söhne, A.-G., Makó Nr. 95 (Ungarn). Naročila (prav ednostavna) se priložijo vsakemu računu. Korezpondenca le v nemškem jeziku. 629